

Людмила Доценко
к. психол. н., доцент, м. Київ

Психолого-педагогічна практика як основна умова розвитку евристичного мислення майбутніх психологів

Курс України на інтеграцію вітчизняної освіти з європейським і світовим освітнім простором передбачає підготовку висококваліфікованих фахівців з яскраво вираженим потенціалом до творчої діяльності, професійного розвитку, а також конкурентно здатних на ринку праці. У зв'язку з цим, метою вищих навчальних закладів є формування у студентів сучасного світогляду, розвиток творчих здібностей, навичок самостійного наукового пізнання, що веде до самореалізації особистості.

Таким чином, основою професійної освіти повинна стати практична підготовка фахівця, здатного вирішувати навчально-творчі завдання.

Проаналізувавши програми практик для студентів спеціальності "Практична психологія" провідних ВНЗ України, ми сформулювали основні етапи організації і проведення практики студентів.

Перший етап - *підготовчий*. Разом з викладачем студенти обговорюють основні цілі практики і можливі бази для її проведення. Студентові дається можливість самостійно вибрати базу практики. Керівник практики розкриває перспективи її проходження, мотивує, консультує.

Другий етап - *планування*. Студенти знайомляться з нормативно-правовими актами, які регламентують діяльність практичного психолога, основними напрямками його роботи, проходять інструктаж з техніки безпеки, складають і затверджують індивідуальний календарний план проходження практики.

Третій етап - *практична робота*. Майбутні психологи збирають інформацію про досліджуваного і групу, особливості проведення психологом установи різних видів робіт (тематичні бесіди, виховні і просвітницькі заходи тощо). Самостійно проводять виховний захід і психодіагностику.

Четвертий етап - *аналіз результатів дослідження*. Практиканти переходять до обробки результатів діагностики, написання психологічної характеристики на одного досліджуваного і групу, аналізу заняття, проведеного психологом установи, а також здійснюють самоаналіз самостійно проведеного виховного заходу.

П'ятий етап - *звіт*. Передбачає оформлення щоденника практики, який включає аналіз проведеної роботи, план-сценарій виховного заходу, психолого-педагогічні характеристики досліджуваного і групи. Також студент-практикант готує звіт про виконання індивідуального плану роботи під час проходження практики.

Шостий етап - *завершальний*. На цьому етапі відбувається підведення підсумків і оцінка результатів проведеної роботи. Психолог бази практики складає характеристику на практиканта і висловлює свої побажання відносно впровадження інновацій в процес практичної підготовки студентів-психологів. Керівник практики оцінює роботу студентів і разом з ними здійснює аналіз ефективності проходження практики, а також розробляє пропозиції щодо її удосконалення.

Таким чином, в процесі проходження практики у студентів формуються продуктивні вміння і навички психодіагностичної, педагогічної, а також організаційної роботи. Студенти виявляють комунікативну компетентність у процесі спілкування з психологом установи і керівником практики, а також під час проведення заходів з досліджуваними. У них розвивається евристичне мислення в процесі вирішення проблемних питань, які виникають під час проходження практики, починаючи з вибору бази практики, методів психодіагностики, розробки сценарію проведення виховного заходу і закінчуючи написанням психологічних характеристик, щоденника та звіту. На нашу думку, це дозволить майбутнім психологам не лише якісно виконувати свої професійні обов'язки, але й працювати над самовдосконаленням своєї професійної діяльності.